

vokse frem, Folkemængden forsøges i dem, og overalt er det en Betingelse for Belværet i Byen, at de have et nogenlunde velordnet Vandværken. Byerne lægge ogsaa ganske betydelige Summer ud for at tilføre Byerne saa godt Drifkevand, som det paa nogen Maade er muligt. Derfor tror jeg, at dette Lovforslag vil blive hjulst med Glæde omkring i Kommunerne, og jeg tror ogsaa, det vil faa sin Betydning for Landet, idet man i de senere Aar har set, at den ene Landkommune efter den anden opretter Vandværker, og i det hele taget sørger for Tilførsel af godt Drifkevand, i Stedet for at det før ude omkring i Landsbyerne var ret almindeligt, at Vandet løb fra Møddingen ned i Brøndene og saa gik Girtelgangen tilbage igen. Jeg skulde ikke have noget imod, om det ærede Medlem, der nu satte sig, havde Ret i, at Loven af 1857, § 2, sit fuld Anvendelse alle Vegne, men ved at se den højtærede Indenrigsministers Udtalelser i Landstinget, har jeg erfaret, at det dog ikke er Tilfældet, og at navnlig det bestemte Forhold, det ærede Medlem fremførte, ikke vil komme ind under Loven i saa høj Grad, som ønskeligt kunde være. Det ærede Medlem nævnte Aarhus Kommune og Aarhus Vandforsyning og Aarhus Kommunes Beboere og deres Forhold til Aarhus Vandværk, men den højtærede Indenrigsminister udtalte i Landstinget ved 1ste Behandling, at han ansaa det for givet, at Loven ikke kunde blive anvendelig paa offentlige Vandløb. Derved forekommer det mig, at Aarhus paa en Maade vil komme til at staa uden for Loven, og dette beklager jeg i høj Grad. Aarhus har bragt store Ofre for at forbedre Vandforsyningen til Byen, og det er jo en Sag af betydelig Vigtighed for Aarhus By, som nu tæller op ved 40,000 Mennesker. Vi have gjort alt, hvad vi have kunnet, for at rense det Vand, som kommer til os, og vi have sat store Kapitaler ind paa at søge efter at faa andet Vand end Overfladevand. Det er lykkes os at finde forstellige Kilder, men om disse Kilder ville være tilstrækkelige til Byens Vandforsyning, er meget tvivlsomt, og det rimeligste vil være, at vi ville vedblive at være nødt til delvis at forsyne Byen med Drifkevand af Aaen. Vi have da det Tilfælde der, at vi have en Kommune, der gør alt, hvad den kan, for at fremstafte bedre Drifkevand end det Overfladevand, Aaen medbringer, men som, naar dette ikke kan lykkes, maa nøjes med Aaens Vand og søge at rense det paa bedst mulig Maade. Det er da beklageligt, mener jeg, at der netop et saadant Sted, hvor der altsaa trænges haardest til Loven, hvor Betingelserne for

at faa godt Vand til en stor Kommune i Forvejen ere flette, intet kan gøres for, at Vandet ikke forurennes, i hvert Tilfælde i nogenlunde kort Afstand fra Byen. Jeg kunde derfor ønske at henvende det Spørgsmaal til den højtærede Indenrigsminister, om han ikke tror, der kunde gøres noget for, at Loven paa en eller anden Maade kunde bringes til at virke ogsaa i dette Forhold, saa at Aarhus Kommune, hvis det skulde vise sig, at den bliver nødt til at beholde Overfladevandet og ikke kan faa tilstrækkeligt Vand ad anden Vej, kunde nogenlunde stikres imod, at Vandet forurennes. Ærede Medlemmer hørte jo det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Veth-Espensen) udtale sig i den Retning, og det Villed, han gav af, hvorledes Forholdene vare, er ikke lysteligt for dem, der skulle bo i Byen og drikke det Vand. At Vandet fra gode Marker løber ned i Aaen, at de gode deres Marker, medens Jorden er frosten, og at en hel Del af Gødningen, naar Tøbruddet kommer, løber ned i Aaen og føres til Vandværket og saa gennem Vandrørene ind til Aarhus Indbyggere, er jo ikke lystelige Forhold, og det forekommer mig, at Aarhus By har Ret til at kræve af Lovgivningen at blive beskyttet mod saadanne Forhold. Det var kun disse Bemærkninger, som jeg kunde ønske at gøre, og jeg retter da det Spørgsmaal til den højtærede Indenrigsminister, om der ikke muligvis kunde raades Bod paa de af mig paapegede Ulemper.

Indenrigsministeren (Hørring): Jeg skal først omtale det Spørgsmaal, der sidst blev rettet til mig fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgkreds (Harald Jensen). Han berørte et Forhold, som ogsaa blev omtalt af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Veth-Espensen), nemlig det Forhold, som bestaar for Aarhus Købstads Vedkommende, idet Aarhus Købstad faar sit Vand fra Brabrant Sø, antager jeg, men i alt Fald gennem Aaen, som løber ind til Aarhus. Med Hensyn til en saadan Ordning, hvor altsaa en Købstad eller en Kommune — det er for saa vidt ligegyldigt, som det foreliggende Lovforslag omhandler lige saa vel Vand som Købstadskommuner — faar sit Vand fra en Aa eller et andet offentligt Vandløb, kommer den foreliggende Lov slet ikke til Anvendelse. Loven af 1857 for Kjøbenhavn omhandler alene saadanne Beholdere og Ledninger, som ere Vandværkenets, Kommunens Ejendom eller i alt Fald saadanne, hvorover Kommunen har en udelukkende Raadighed. Det er kun disse Ledninger, der omhandles i Loven af 30te No